

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТОВЕРХОВ

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту іновітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

« ____ » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Облік і оподаткування малого бізнесу»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 07 – Управління та адміністрування

Спеціальність 071– Облік і оподаткування

Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Кафедра обліку і оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самостійна робота (год.)	Разом годин	Залік (семестр)
Денна	2	4	32	14	3	6	95	150	4
Заочна	2	4	8	4	-	-	138	150	4

30.01.2024

ТЕРНОПІЛЬ – ЗУНУ
2024

Робочу програму склала к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Наталія ЗАРУДНА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку і оподаткування
(протокол №2 від 25 вересня 2024 р.).

Завідувач кафедри
доктор економічних наук, професор

Зеновій-Михайло ЗАДОРЖНИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності облік * і
оподаткування (протокол № 3 від 30.09.2024 р.).

Голова групи забезпечення спеціальності
доктор економічних наук, професор

Руслан БРУХАНСЬКИЙ

Гарант ОПШ «Облік і оподаткування»
к.е.н., доцент, доцент кафедри
обліку і оподаткування

Наталія ПОЧИНОК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ»

1. Опис дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу»

Дисципліна – Облік і оподаткування малого бізнесу	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни: вибіркова дисципліна, цикл професійної підготовки Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки: <i>Денна - 2</i> <i>Заочна - 2</i> Семестр: <i>Денна - 4</i> <i>Заочна -4</i>
Кількість змістових модулів – 1	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 32 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна -4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 95 год.</i> <i>Тренінг – 6 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Індивідуальна робота <i>Денна – 3 год.</i>
Тижневих годин - 9 год., з них аудиторних - 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «Облік і оподаткування малого бізнесу»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Облік і оподаткування малого бізнесу» спрямована на формування системи знань з основ обліку підприємницької діяльності у малому бізнесі та оподаткування цієї діяльності відповідно до вимог податкового законодавства України. У результаті вивчення даного курсу студент повинен уміти створити власне підприємство відповідної організаційно-правової форми, сформувавши облікову політику СПД, вести облік основних господарських операцій щодо активів, власного капіталу та зобов'язань, формувати показники фінансової та податкової звітності, визначати базу оподаткування за основними податками та платежами тощо.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу «Облік і оподаткування малого бізнесу» є вивчення студентами особливостей обліку діяльності суб'єктів господарювання, що діють як представники малого бізнесу та оподаткування цієї діяльності. Даний курс знайомить студентів з основами ведення обліку основних господарських операцій, що мають місце у підприємницькій діяльності суб'єктів малого підприємництва та методику визначення бази оподаткування результатів цієї діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ»

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Організаційні основи діяльності суб'єктів малого бізнесу в Україні.

Поняття малого бізнесу в Україні як суб'єкта економічної системи. Аналіз переваг та недоліків розвитку малого бізнесу в Україні. Аналіз фінансового забезпечення малого підприємництва. Нормативно-правове забезпечення діяльності малого бізнесу в Україні. Шляхи покращення та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні.

Тема 2. Оформлення діяльності суб'єктів малого підприємництва.

Поняття суб'єктів підприємницької діяльності. Передумови «узаконення» підприємницької діяльності. Можливості порталу «Дія» у започаткуванні діяльності суб'єкта підприємницької діяльності. Порядок та процедури державної реєстрації фізичної особи-підприємця.

Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності.

Питання вибору системи оподаткування суб'єкта господарської діяльності. Спеціальний податковий режим.

Податкова політика держави у сфері підприємницької діяльності фізичних осіб. Загальна система оподаткування. Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування. Переваги і недоліки оподаткування фізичних осіб-підприємців за загальною та спрощеною системою оподаткування. Переваги і недоліки загальної системи оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.

Тема 4. Особливості застосування найманої праці у діяльності фізичних осіб – підприємців.

Порядок прийняття працівника на роботу. Кадровий облік та кадрова документація. Оформлення співпраці із робітником через укладення трудових договорів. Особливості застосування цивільно-правових договорів. Податкові зобов'язання, що виникають при використанні найманої праці.

Тема 5. Порядок організації обліку та особливості облікової політики на малих підприємствах.

Загальні положення організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу. Форми організації обліку на підприємствах малого бізнесу. Принципи організації обліку. Документи з організації обліку на підприємстві малого бізнесу.

Тема 6. Облік активів на малих підприємствах.

Особливості обліку активів у малому бізнесі, їх склад та порядок формування інформації про їх наявність та рух у системі обліку. Особливості обліку необоротних активів у малому підприємстві. Облік оборотних активів. Особливості товарного обліку у фізичних осіб-підприємців. Книга товарного обліку: необхідність ведення та особливості формування інформації у ній.

Тема 7. Облік власного капіталу та зобов'язань на малих підприємствах.

Порядок формування власного капіталу, базові законодавчі вимоги щодо його структури у малому бізнесі. Склад зобов'язань малого підприємства. Особливості виникнення та сплати зобов'язань за податками і платежами у фізичних осіб-підприємців.

Тема 8. Облік витрат, доходів та результатів діяльності у малому бізнесі.

Порядок відображення витрат у підприємств малого бізнесу. Визнання доходів підприємствами малого бізнесу. Правила ведення Книги обліку доходів та витрат. Порядок визначення результатів діяльності та відображення їх в системі обліку.

Тема 9. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.

Організація робіт зі складання і оформлення бухгалтерської звітності. Особливості узагальнення облікових даних і складання фінансової звітності на підприємствах малого бізнесу. Основні вимоги до складання звітності. Порядок складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва відповідно до НП(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства».

Склад повної фінансової звітності у національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку.

Передумови для формування форм звітності: Балансу (Звіту про фінансовий стан); Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід); Звіту про рух грошових коштів»; Звіту про власний капітал.

Тема 10. Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва

Склад податкової звітності ФОП та юридичної особи – суб'єкта малого підприємництва. Порядок та періодичність заповнення податкових декларацій. Відповідальність за порушення у формуванні показників звітності.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ

«Облік і оподаткування малого бізнесу»

4.1. Розподіл навчальних годин за модулями на денній формі навчання (таблиця 2):

Таблиця 2

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Організаційні основи діяльності суб'єктів малого бізнесу в Україні.	2	1	9	1	1	Поточне опитування
Тема 2. Оформлення діяльності суб'єктів малого підприємництва	2	1	9			
Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності	2	0,5	9			
Тема 4. Особливості застосування найманої праці у діяльності фізичних осіб – підприємців	6	3,5	10	1	1	
Тема 5. Порядок організації обліку та особливості облікової політики на малих підприємствах	2	2	9		1	
Тема 6. Особливості обліку активів на малих підприємствах	4	1	9	1	1	
Тема 7. Особливості обліку власного капіталу та зобов'язань на малих підприємствах	4	1	10			
Тема 8. Облік витрат, доходів та результатів діяльності у малому бізнесі	2	1	10			
Тема 9. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.	4	2	10			
Тема 10. Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва	4	1	10	1	1	
Разом:	32	14	95	3	6	
<i>Підсумковий контроль</i>	<i>Залік</i>					

4.2. Розподіл навчальних годин за модулями на заочній формі навчання (таблиця 3)

Таблиця 3

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Організаційні основи діяльності суб'єктів малого бізнесу в Україні.	0,5	-	12
Тема 2. Оформлення діяльності суб'єктів малого підприємництва	0,5	-	14
Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності	0,5	-	14
Тема 4. Особливості застосування найманої праці у діяльності фізичних осіб – підприємців	1	1	14
Тема 5. Порядок організації обліку та особливості облікової політики на малих підприємствах	0,5	1	14
Тема 6. Особливості обліку активів на малих підприємствах	1	-	14
Тема 7. Особливості обліку власного капіталу та зобов'язань на малих підприємствах	1	1	14
Тема 8. Облік витрат, доходів та результатів діяльності у малому бізнесі	1	-	14
Тема 9. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.	1	0,5	14
Тема 10. Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва	1	0,5	14
Разом:	8	4	138
<i>Підсумковий контроль</i>	<i>Залік</i>		

5. Тематика практичних занять.

5.1. Тематика практичних занять для студентів денної форми навчання

Практичне заняття 1

Тема 1. Організаційні основи діяльності суб'єктів малого бізнесу в Україні.

Мета: Формування масиву інформації про малий бізнес в Україні в кризових умовах.

Питання для обговорення:

1. Поняття малого бізнесу в Україні як суб'єкта економічної системи.
2. Аналіз переваг та недоліків розвитку малого бізнесу в Україні.
3. Аналіз фінансового забезпечення малого підприємництва.
4. Нормативно-правове забезпечення діяльності малого бізнесу в Україні.
5. Аналіз наявних проблем та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні.

Тема 2. Оформлення діяльності суб'єктів малого підприємництва.

Мета: Формування масиву інформації про процедуру державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Поняття суб'єктів підприємницької діяльності.
2. Процедура державної реєстрації підприємницької діяльності.
3. Проект «Держава в смартфоні» та його пропозиції для малого бізнесу.
4. Можливості онлайн-сервісу державних послуг Кабінету Міністрів України «Дія» у започаткуванні діяльності суб'єкта підприємницької діяльності.
5. Порядок та процедури державної реєстрації фізичної особи-підприємця відповідно до норм чинного законодавства.

Практичне заняття 2

Тема 3. Системи оподаткування підприємницької діяльності.

Мета: Формування масиву інформації про системи оподаткування в Україні, їх переваги та недоліки для окремих категорій малого бізнесу.

Питання для обговорення:

1. Питання вибору системи оподаткування суб'єкта господарської діяльності. Спеціальний податковий режим.
2. Податкова політика держави у сфері підприємницької діяльності.
3. Загальна система оподаткування. Переваги і недоліки загальної системи оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців.
4. Спрощена системи оподаткування. Переваги і недоліки оподаткування фізичних осіб-підприємців за спрощеною системою оподаткування.
5. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.

Тема 4. Особливості застосування найманої праці у діяльності фізичних осіб-підприємців.

Мета: Формування масиву інформації про найманих працівників, їх працевлаштування та кадровий облік.

Питання для обговорення:

1. Можливості прийняття на роботу працівника у залежності від обраної системи оподаткування.
2. Порядок прийняття працівника на роботу.
3. Вимоги до кваліфікації працівника.
4. Кадровий облік та кадрова документація.
5. Відповідальність СПД за оформлення кадрової документації.

Практичне заняття 3

Тема 4. Особливості застосування найманої праці у діяльності фізичних осіб-підприємців.

Мета: Формування масиву інформації про найманих працівників, оформлення їх взаємодії із роботодавцем.

Питання для обговорення:

1. Поняття трудових договорів.
2. Оформлення співпраці із робітником через укладення трудових договорів.
3. Особливості застосування цивільно-правових договорів.
4. Спільні та відмінні риси трудових договорів та цивільно-правових договорів.
5. Нарахування заробітної плати працівникам за відпрацьований час та за середнім заробітком.
6. Податкові зобов'язання, що виникають при використанні найманої праці.
7. Порядок нарахування та сплати податків та платежів, що пов'язані із найманими працівниками.
8. Соціальні гарантії, що повинні бути забезпечені роботодавцем для свого працівника.

Практичне заняття 4

Тема 5. Порядок організації обліку та особливості облікової політики на малих підприємствах.

Мета: Формування масиву інформації про облікову політику у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Поняття облікової політики для малого бізнесу.
2. Загальні положення організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу.
3. Форми організації обліку на підприємствах малого бізнесу.
4. Принципи організації обліку на підприємствах малого бізнесу.
5. Характеристика основних документів з організації обліку на підприємствах малого бізнесу.
6. Наказ про облікову політику як основний документ з організації обліку.
7. Спрощений план рахунків бухгалтерського обліку.
8. Графік документообороту у малому бізнесі.

Практичне заняття 5

Тема 6. Особливості обліку активів на малих підприємствах.

Мета: Формування масиву інформації про необоротні активи у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Особливості обліку активів у малому бізнесі.
2. Склад активів малого підприємства та порядок формування інформації про їх наявність та рух у системі обліку.
3. Особливості обліку необоротних активів.
4. Особливості обліку оборотних активів.
5. Особливості обліку грошових коштів.

Тема 7. Особливості обліку власного капіталу та зобов'язань на малих підприємствах

Мета: Формування масиву інформації про капітал підприємства та його облік у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Порядок формування власного капіталу малого підприємства.
2. Базові законодавчі вимоги щодо його структури власного капіталу у малому бізнесі.
3. Склад зобов'язань та особливості їх обліку.
4. Особливості обліку довгострокових зобов'язань.
5. Особливості обліку поточних зобов'язань.

Практичне заняття 6

Тема 8. Облік витрат, доходів та результатів діяльності у малому бізнесі

Мета: Формування масиву інформації про облік витрат, доходів та результатів діяльності у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Порядок відображення витрат у підприємствах малого бізнесу.
2. Визнання доходів підприємствами малого бізнесу.
3. Правила ведення Книги обліку доходів.
4. Порядок визначення результатів діяльності та відображення їх в системі обліку.

Тема 9. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.

Мета: Формування масиву інформації про фінансову звітність у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Особливості узагальнення облікових даних і складання фінансової звітності на підприємствах малого бізнесу.
2. Передумови для формування форм звітності.
3. Склад повної фінансової звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Практичне заняття 7

Тема 9. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.

Мета: Формування масиву інформації про фінансову звітність у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Порядок складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва відповідно до П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства».
2. Склад повної фінансової звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Тема 10. Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва

Мета: Формування масиву інформації про податкову звітність у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Склад податкової звітності фізичної особи-підприємця.
2. Склад податкової звітності юридичної особи – суб'єкта малого підприємництва.
3. Склад, порядок та періодичність заповнення податкових декларацій.
4. Відповідальність за порушення у формуванні чи викривленні показників звітності.

5.2. Тематика практичних занять для студентів заочної форми навчання

Практичне заняття 1

Тема 4. Особливості застосування найманої праці у діяльності фізичних осіб – підприємців.

Мета: Формування масиву інформації про найманих працівників, їх працевлаштування та кадровий облік.

Питання для обговорення:

1. Можливості прийняття на роботу працівника у залежності від обраної системи оподаткування.
2. Порядок прийняття працівника на роботу.
3. Вимоги до кваліфікації працівника.
4. Кадровий облік та кадрова документація.
5. Відповідальність СПД за оформлення кадрової документації.
9. Поняття трудових договорів.
10. Оформлення співпраці із робітником через укладення трудових договорів.
11. Особливості застосування цивільно-правових договорів.

12. Спільні та відмінні риси трудових договорів та цивільно-правових договорів.
13. Нарахування заробітної плати працівникам за відпрацьований час та за середнім заробітком.
14. Податкові зобов'язання, що виникають при використанні найманої праці.
15. Порядок нарахування та сплати податків та платежів, що пов'язані із найманими працівниками.
16. Соціальні гарантії, що повинні бути забезпечені роботодавцем для свого працівника.

Практичне заняття 2

Тема 9. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.

Мета: Формування масиву інформації про фінансову звітність у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Особливості узагальнення облікових даних і складання фінансової звітності на підприємствах малого бізнесу.
2. Передумови для формування форм звітності.
3. Порядок складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва відповідно до П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства».
4. Склад повної фінансової звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Тема 10. Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва.

Мета: Формування масиву інформації про податкову звітність у малому бізнесі.

Питання для обговорення:

1. Склад податкової звітності фізичної особи-підприємця.
2. Склад податкової звітності юридичної особи – суб'єкта малого підприємництва.
3. Склад, порядок та періодичність заповнення податкових декларацій.
4. Відповідальність за порушення у формуванні чи викривленні показників звітності.

6. Тренінг з дисципліни

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни;
- розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. *Вступна частина.* Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. *Організаційна частина.* Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. *Практична частина.* Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. *Підведення підсумків.* Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Порядок проведення тренінгу з курсу «Облік і оподаткування малого бізнесу»:

1. Розробити наказ про облікову політику підприємства малого бізнесу.
2. Відобразити на рахунках обліку господарські операції.
3. Сформулювати оборотну відомість на кінець звітного періоду.

4. Охарактеризувати отримані результати роботи підприємства малого бізнесу.

Тренінг проводиться під керівництвом викладача з урахуванням потреб і можливостей студента та передбачає активну й творчу його діяльність з оволодіння матеріалом та набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю.

При вивченні дисципліни здійснюється вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студентів з дисципліни та розвиток навичок практичного застосування теоретичних знань. Тренінг є завершальним етапом теоретичної та практичної роботи з дисципліни та виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять та охоплює зміст навчальної дисципліни загалом. Оцінюється за 100-бальною шкалою, та визначається підсумкова оцінка (як середня арифметична з проміжних оцінок).

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння студентом матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять без участі викладача. При вивченні дисципліни рекомендується проведення самостійної роботи, що сприятиме засвоєнню теоретичного матеріалу, що передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчально-методичної літератури, спеціальних джерел інформації (першоджерел нормативної документації) та інших матеріалів щодо застосування інформаційних технологій управлінського обліку. Тематика для самостійного опрацювання матеріалу подана у таблиці 4.

Таблиця 4

№	Тематика
1.	Визначити сутність та методику визначення податку з доходів фізичних осіб та податкової соціальної пільги.
2.	Вплив військового стану в Україні та Бюджету 2023 на розвиток підприємництва у майбутньому.
3.	Документальне оформлення руху грошових коштів підприємствами малого бізнесу.
4.	Єдиний податок 1 і 2 групи ФОП: порядок нарахування, сплати, подання звітності.
5.	Єдиний податок 3 групи ФОП: порядок нарахування, сплати, подання звітності.
6.	За якими оцінками відображаються основні засоби в бухгалтерському обліку?
7.	Зміст наказу про облікову політику.
8.	Назвіть мету складання статистичної звітності у малому бізнесі та дайте визначення статистичної звітності.
9.	Характеристика облікових реєстрів, у яких накопичується інформація про рух виробничих запасів.
10.	Напрями державної підтримки малого бізнесу.
11.	Нормативне забезпечення укладання цивільно-правового договору.
12.	Нормативно-правове регулювання застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.
13.	Облік вибуття основних засобів.
14.	Облік надходження основних засобів.
15.	Опишіть структуру звіту про фінансовий результат суб'єкта малого підприємництва.
16.	Опишіть структуру скороченої фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва відповідно до ПСБО 25.
17.	Особливості обліку грошових коштів та коштів в розрахунках в іноземній валюті підприємствами малого бізнесу.
18.	Особливості обліку нематеріальних активів на підприємствах малого бізнесу.
19.	Особливості перебування на єдиному податку 4 групи: порядок нарахування єдиного податку, його сплати, подання звітності.
20.	Охарактеризуйте методи нарахування амортизації основних засобів.
21.	Охарактеризуйте основні засоби.
22.	Переваги та недоліки спрощеного плану рахунків.

23.	Податковий період та термін сплати єдиного податку.
24.	Порівняльний аналіз основного і спрощеного плану рахунків.
25.	Порядок відкриття та закриття рахунків в банківських установах підприємствами малого бізнесу.
26.	Порядок документального оформлення звільнення працівника.
27.	Порядок обчислення середньої заробітної плати для оплати відпускних та лікарняних.
28.	Порядок та періодичність подання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.
29.	Проблеми розвитку малого бізнесу у кризових ситуаціях та перебуванням України в умовах військового стану.
30.	Основні організаційні аспекти праці на підприємствах малого бізнесу.
31.	Табель обліку робочого часу як основних документ обліку відпрацьованого часу працівниками.
32.	Що визнають витратами звітного періоду?
33.	Як групуються витрати за економічними елементами на підприємствах малого бізнесу?
34.	Як загальновиробничі витрати впливають на визначення собівартості продукції (робіт, послуг)?
35.	Як обліковуються запаси у місцях їх зберігання та у виробництві?
36.	Яка відповідальність суб'єкта малого підприємництва за порушення строків подання податкової звітності?
37.	Якими первинними документами необхідно оформляти трудові відносини на підприємствах малого бізнесу?
38.	Якими первинними документами оформляють надходження та вибуття запасів малого підприємства?
39.	Якими первинними документами оформляються операції пов'язані з визначенням фінансового результату?
40.	Які види утримань із заробітної плати працівників підприємств малого бізнесу?
41.	Які витрати входять до складу загальновиробничих витрат малого підприємства?
42.	Які законодавчі документи встановлюють порядок нарахування сплати податку на прибуток?
43.	Які первинні документи використовують малі підприємства для обліку витрат?
44.	Які первинні документи обліку основних засобів використовують малі підприємства?
45.	Які податки мале підприємство повинно сплачувати за результатами господарської діяльності?
46.	Які рахунки бухгалтерського обліку може використовувати мале підприємство для обліку витрат?
47.	Які рахунки призначені для обліку запасів малого підприємства?
48.	Які фінансові результати може отримати мале підприємство від ведення господарської діяльності?
49.	Які форми розрахунків можуть використовувати підприємства малого бізнесу.
50.	Які форми фінансової звітності узагальнюють інформацію про запаси малого підприємства?

Після ознайомлення із матеріалом, що визначено для самостійної роботи, студент обирає одну із запропонованих тем, та готує доповідь у вигляді презентації з обов'язковими посиланнями на нормативну літературу, наукові праці та практичні дані діючих малих підприємств. За бажанням студента за результатами дослідження – готує короткі тези на науково-практичну конференцію.

При оцінюванні даного виду самостійної роботи враховуються такі фактори:

- повнота висвітлення питання (15 б.);
- презентація результатів дослідження (25 б.);
- рівень володіння презентованим матеріалом та оригінальність його подачі (25 б.);

- вміння зробити власні висновки та надати пропозиції із вдосконалення обраної проблематики (25 б.);
- якість підготовлених тез (10 б.).

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ділові ігри.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: стандартизовані тести; поточне опитування; залікове модульне тестування та опитування; реферати, розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи; інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, що отримані під час занять. Опитування проводиться за темами 1-7.	Модульна робота – макс. 100 б. Завд. 1 – макс. 30 б. Завд. 2 – макс. 30 б. Практ. задача – макс. 40 б.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання тренінгу.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Облік і оподаткування малого бізнесу»

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Номер теми</i>
1.	Мудьтимедійний проектор	1-10
2.	Проекційний екран	1-10
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-10
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-10
5.	Персональні комп'ютери	1-10
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-10
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-10
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т.і.)	1-10
10.	Google Forms, Google Sheets	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Al Naqvi Artificial Intelligence for Audit, Forensic Accounting, and Valuation: A Strategic Perspective / Published by John Wiley & Sons, 25 aug. 2020. 320 p.

2. Alex F. Schwartz, Rachel Meltzer Policy Analysis as Problem Solving: A Flexible and Evidence-based Framework/ Routledge, 2019. 312 p.

3. Cory Ng, John Alarcon Artificial Intelligence in Accounting: Practical Applications / Published by Routledge, 8 dec. 2020. 134 p.

4. Exciting Accountant Technology in 2019. URL: <https://online.maryville.edu/blog/accounting-technology-in-2019>.

5. Johnny Ch Lok Management Accounting Science,: Robots Perform Management Accounting Analysis Tasks / Published by Amazon Digital Services LLC - KDP Print US, 23 mar. 2021. 36 p.

6. Joshua Feinberg The Future of Outsourced Accounting and Accounting Technology: How Accounting and Bookkeeping Firms Can Use Practical Technology - Including Automation, Artificial Intelligence (AI), and Machine Learning - to Future-Proof Their Practices / Published by Vic.ai, 2019. 184 p.

7. Kimmel D., Weygandt J., Kieso D. Financial accounting: Tools for business decision making. John Wiley & Sons, 2020. 808 p.6. Hilton R., Platt D. Managerial accounting: creating value in a dynamic business environment. McGraw-Hill, 2020. 627 p.

8. Muravskiy V., Muravskiy V. Experience of using specialized electronic accounting machines. Herald of Economics, [S.l.], n. 2(96), p. 194–207, nov. 2020. ISSN 2786-4545. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/htneu/article/view/1130>.

9. Nizar Alsharari Accounting and Finance Innovations / Published by BoD – Books on Demand, 22 dec. 2021. 330 p.

10. Oliver Holtkemper Digitization of the Management Accounting Function: A Case Study Analysis on Manufacturing Companies / Published by Springer Nature, 27 oct. 2020. 125 p.

11. Richard G. Schroeder, Myrtle W. Clark, Jack M. Cathey Financial Accounting Theory and Analysis: Text and Cases / Published by John Wiley & Sons, 1 nov. 2019. 672 p.

12. Turner L. Accounting information systems: controls and processes. John Wiley & Sons, 2022. 608 p.

13. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Humenna-Derij M., Zarudna N. Y. Innovative accounting and audit of the metaverse resources / *Marketing and Management of Innovations*. 3, 2022. 14p.

14. Zarudna N., Kundeus O. Problems and prospects of the development of small business enterprises during the martial law in Ukraine. *The 3rd International scientific and practical conference "Science and technology: problems, prospects and innovations"* (December 14-16, 2022) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2022. 541 p. P. 414–421.

15. Банера Н.П., Гелей Л.О. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021 №1. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4308/1/12%20%20d0%91%d0%b0%d0%bd%d0%b5d1%80%d0%b0%20%20d0%9d.%d0%9f.pdf>.

16. Грановська І. В. Сучасний стан розвитку оподаткування малого бізнесу в Україні. *Держава та регіони*. 2021. № 3. С. 114-121.

17. Давидовська Г. І. Сучасний стан малого підприємництва в Україні. Модернізація економіки України: основні тенденції та проблеми : монографія / за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької. Чортків : ТНЕУ, 2020. С. 32-42.

18. Дроздова О. Г. Особливості організації обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні. *The 6th International scientific and practical conference "Modern problems of science, education and society"* (August 14-16, 2023). SPC "Sci-conf.com.ua", Kyiv, Ukraine. 2023. С. 457-463.

19. Зарудна Н. Я., Кундеус О. М. Зміна у власному капіталі приватного підприємства: податкові наслідки. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації*: матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції 14-15 травня 2021 р. Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2021. 540 с. С. 420–424.

20. Зарудна Н.Я., Кундеус О. М. Оподаткування оплати праці: зарубіжний досвід // Збірник тез IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Нові інформаційні технології управління бізнесом». Київ: Спілка автоматизаторів бізнесу, 2021. 532 с. С. 151-155.

21. Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Правові основи процесу створення бізнесу. Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей. Кропивницький : ЦРРоЛ, 2023. 419 с. С. 114-119. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48146>.

22. Зарудна Н.Я., Пугаченко О.Б. Базові, специфічні, глобальні принципи управлінського обліку: склад і кількість // *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 172. Дніпро: ПДАБА, 2021. 94 с.

23. Юнан В. Роль підтримки МСП у відновленні післявоєнної економіки країн світу. *Українська правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/11/22/694090/>.

24. Лайчук С.М., Поліщук І.Р. Актуальні питання ведення обліку суб'єктами малого підприємництва за національними стандартами. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2021. Вип. 51. С. 310-314.

25. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посіб. : для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. 071 «Облік і оподаткування» освіт.-проф. програми «Оподаткування» / Інж. ін-т Запоріжжя. нац. ун-ту. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 431 с.

26. Маліков В., Плекан М., Йолтуховська О. Сучасні тенденції у сфері обліку і оподаткування на малих підприємствах. *Наукові перспективи*. 2024. No 1(43). С. 484-495.

27. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran256#n256>

28. Попри війну 76% підприємців планують розширення бізнесу в 2023 році – ЕВА. Укрінформ, 2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3671001-popri-vijnu-76-pidpriemciv-planuut-rozsirennja-biznesu-v-2023-roci-eva.html>.

29. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

30. Проблеми і перспективи розвитку малого і середнього бізнесу : монографія / [С. Д. Лучик та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. Д. Лучик] ; Чернівець. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. Чернівці : Технодрук, 2021. 398 с.
31. Пугаченко О., Зарудна Н. Внутрішній контроль порядку відображення в обліку дебіторської заборгованості. *Економіка та суспільство*. 2022. No 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1527> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-4.
32. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Визначення терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах. *Економіка та суспільство*, 2023. №47. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2139>. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-57>.
33. Ратинський В. Бухгалтерський облік і аналіз: перспективи для малого бізнесу. *Економіка та суспільство*, 2021. №25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-18>.
34. Скрипник С. Огляд новацій та перспектив розвитку системи обліку та оподаткування бізнесу. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 2024. №330(3), с. 377-382. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-330-60>.
35. Скрипник С., Лавров Р., Шепель І. Облік і оподаткування суб'єктів малого підприємництва. *Економіка та суспільство*, 2023. №52. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-61>.
36. Токаренко В.В. Облік і оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва. *Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ*. 2023. Вип. 4 (30). URL: <http://www.vtei.com.ua/doc/2023/konf2203/4/30.pdf>.
37. Труш Ю. Л. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: сучасний стан та особливості оподаткування. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2021. Вип. 5(40). С. 120-126.
38. Хмельюк А. В. Особливості організації обліку на малих підприємствах згідно з податковим кодексом України. URL: <http://intkonf.org/kandekonom-nauk-hmelyuk-a-v-osoblivosti-organizatsiyi-obliku-na-malih-pidpriemstvah-zgidno-zpodatkovim-kodeksom-ukrayini>.